

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. september 2020
(OR. en)

10487/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0256(NLE)

JAI 675
FREMP 62
FRONT 227
MI 309
SAN 290
TRANS 370
IPCR 25

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. september 2020
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2020) 499 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU SOOVITUS, mis käsitleb koordineeritud läheneviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2020) 499 final.

Lisatud: COM(2020) 499 final

Brüssel, 4.9.2020
COM(2020) 499 final

2020/0256 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19
pandeemiale reageerimisel**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

ELi kodanike õigus Euroopa Liidus vabalt liikuda ja elada on üks liidu hinnatumaid saavutusi ning liidu majanduse oluline mootor.

COVID-19 puhangu leviku piiramiseks on liikmesriigid¹ võtnud mitmesuguseid meetmeid, millest mõned on mõjutanud kodanike õigust Euroopa Liidus vabalt liikuda. Need meetmed hõlmasid sageli teise liikmesriiki sisenemise piiranguid või muid erinõudeid (nt teatavaks ajaks karantiini jäämine), mida kohaldatakse piiriüleste reisijate suhtes, sealhulgas majanduslikel eesmärkidel liikuvate reisijate suhtes, nagu töötajad ja ettevõtjad.

Kuigi meetmete eesmärk oli kaitsta kodanike tervist ja heaolu, on need oluliselt pärssinud liikumisvabadust liidus ning see on omakorda mõjutanud siseturgu. Liikumisvabaduse taastamine, olgu see töö eesmärgil, perekondlikel põhjustel või vaba aja veetmiseks, kaitstes samal ajal rahvatervist, on prioriteet. Aluslepingutega liidu kodanikele vahetult antud vaba liikumise õiguse kasutamine peaks jääma võimalikuks, kuid samal ajal tuleb ära hoida viiruse uuesti levimine piirkondadesse, kus see on saadud kontrolli alla.

Alates pandemia puhkemisest on komisjon teinud liikmesriikidega tihedat koostööd, et tagada järkjärguline tagasipöördumine vaba liikumise juurde. 2020. aasta märtsis andis komisjon välja suunised piirihaldusmeetmete kohta tervise kaitsmiseks ning kaupade ja oluliste teenuste kättesaadavuse tagamiseks² ning COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevad suunised,³ mis sisaldavad juhiseid piirialatöötajate, hooajatöötajate ja elutähtsatel kutsealadel töötavate füüsilisest isikust ettevõtjate vaba liikumise kohta.

13. mail 2020 võttis komisjon osana suuniste ja soovitude paketi, mille eesmärk on aidata liikmesriikidel järk-järgult kaotada vaba liikumise piirangud, vastu teatise „Etapiivisiline ja kooskõlastatud tegevus liikumisvabaduse taastamiseks ja sisepiiridel tehtava kontrolli kaotamiseks“,⁴ milles nähakse ette ka paindlikkus uuesti kehtestada teatavad meetmed, kui epidemioloogiline olukord seda nõuab.

11. juunil 2020 võttis komisjon vastu teatise Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „Kolmas hinnang mittehädavajaliku ELi reisimise ajutise piirangu kohaldamisele“,⁵ milles kutsutakse liikmesriike tungivalt üles viima lõpule ELis vaba liikumise piirangute kaotamise kohe, kui epidemioloogiline olukord seda võimaldab.

---

¹ Viide liikmesriikidele hõlmab kõiki liikmesriike, kellele on siduv vaba liikumise õigustik, ja kolmandaid riike, kellele on siduvad vaba liikumise eeskirjad (st Island, Liechtenstein ja Norra EMP lepingu alusel, Šveits isikute vaba liikumist käsitleva lepingu alusel ning Ühendkuningriik üleminekuperioodil, mis kehtestati kuni 31. detsembrini 2020 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu alusel).

² ELT C 86I, 16.3.2020, lk 1.

³ ELT C 102I, 30.3.2020, lk 12.

⁴ ELT C 169, 15.5.2020, lk 30.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52020DC0399>

15. juulil 2020 võttis komisjon vastu teatise Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Lähituleviku tegevuskava, et tagada ELi tervishoiusüsteemi valmisolek COVID-19 puhanguteks“⁶.

7. augustil 2020 saatsid komisjoni talitused liikmesriikidele ametliku kirja, milles nad tuletasid meelde vaba liikumise piirangute suhtes kohaldatavaid põhimõtteid, millest tuleks lähtuda võimalike otsuste tegemisel vaba liikumise pandeemiaalaste piirangute kohta. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peavad sellise õiguse piirangud olema vajalikud ning tegelikult vastama liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või vajadusele kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi. Kirja eesmärk oli ka edendada koordineerimist ning tagada selgus ja prognoositavus kodanike ja ettevõtjate jaoks.

Tuleb teha täiendavaid edusamme ja suurendada koordineerimist liikmesriikide vahel. Võttes arvesse pandeemia arengut, on mõned liikmesriigid säilitanud või uuesti kehtestanud teatavad piirangud vabale liikumisele ELis. Ühepoolsed meetmed on toonud kaasa märkimisväärseid häireid. Kuigi sisenemiskeelud on vahepeal suures osas tühistatud, seisavad ettevõtjad ja kodanikud endiselt silmitsi mitmesuguste lahknevate meetmetega, mis võetakse sageli vastu väga lühikese etteteatamisajaga, põhinevad väga erinevatel kriteeriumidel või ei ole teiste liikmesriikidega piisavalt kooskõlastatud. See on toonud kaasa suure ebakindluse nii kodanike kui ka ettevõtjate jaoks.

Võttes arvesse pandeemia varasematest etappidest saadud õppetunde, on liikumisvabaduse piirangute vastuvõtmiseks vaja hästi koordineeritud, prognoositavat ja läbipaistvat lähenemisviisi. Viiruse leviku tõkestamine, kodanike tervise kaitsmine ning liidus ohututel tingimustel vaba liikumise säilitamine on esmatähtis, et oleks võimalik alustada turvaliselt ELi majanduse taastamist ja tagada siseturu tõrgeteta toimimine. Erilist tähelepanu tuleb pöörata piiranguteta piiriülese majandustegevuse tagamisele.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva soovitus eesmärk on rakendada kehtivaid sätteid, mis on seotud rahvatervise huvidest tulenevate liikumisvabaduse piirangutega.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev soovitus on kooskõlas liidu muu poliitikaga, sealhulgas rahvatervise ja sisepiirikontrolliga seotud poliitikaga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise leping, eriti selle artikli 21 lõige 2, artikkel 46, artikli 52 lõige 2, artikli 168 lõige 6 ja artikkel 292.

---

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52020DC0318>

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Nõukogu võib võtta vastu soovitusi ELi toimimise lepingu artikli 292 alusel. Selle sätte kohaselt teeb nõukogu otsuse komisjoni ettepaneku põhjal kõigil neil juhtudel, mille puhul aluslepingutes on sätestatud, et ta võtab õigusakti vastu komisjoni ettepaneku põhjal.

See kehtib praeguses olukorras, kuna on vaja järjekindlat lähenemisviisi, et hoida ära edasisi häireid, mida põhjustavad ühepoolsed ja ebapiisavalt koordineeritud meetmed, mis piiravad vaba liikumist liidus. ELi toimimise lepingu artikli 21 lõikes 1 on sätestatud, et igal liidu kodanikul on õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti. Kui selle eesmärgi saavutamiseks osutub vajalikuks liidu meede, võivad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt võtta vastu sätteid kõnealuste õiguste kasutamise hõlbustamiseks.

ELi toimimise lepingu artikli 46 kohaselt annavad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning pärast majandus- ja sotsiaalkomiteega konsulteerimist välja direktiivid või määrused, milles nähakse ette artiklis 45 määratletud töötajate liikumisvabaduse saavutamiseks vajalikud meetmed.

ELi toimimise lepingu artikli 49 lõike 1 kohaselt on keelatud asutamisvabaduse piirangud. ELi toimimise lepingu artikli 56 lõike 1 kohaselt on keelatud ka liidus teenuste osutamise vabaduse piirangud. See hõlmab piiranguid vabadusele saada teenuseid teises liikmesriigis.

ELi toimimise lepingu artikli 52 lõike 2 kohaselt annavad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega direktiive selliste sätete kooskõlastamiseks, mille eesmärk on kehtestada avaliku korra, avaliku julgeoleku ja rahvatervise huvides seoses asutamisvabaduse kasutamisega erimeetmed. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 62 kohaldatakse seda sätet ka teenuste suhtes.

Artikli 168 lõike 6 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal võtta vastu ka soovitusi, et tagada kogu liidu poliitika ja meetmete kindlaksmääratlemisel ja rakendamisel inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

- **Proportsionaalsus**

Ühepoolsete või kooskõlastamata meetmete vastuvõtmine toob tõenäoliselt kaasa ebajärjekindlad ja killustatud vaba liikumise piirangud, mis tekitavad ebakindlust liidu kodanikele nende ELi õiguste kasutamisel. Ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on kavandatud eesmärgi saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanekus võetakse arvesse liikmesriikidega pärast esimeste ajutiste piirangute rakendamist korrapäraselt peetud arutelusid, kättesaadavat teavet epidemioloogilise olukorra muutumise kohta, asjakohaseid kättesaadavaid teaduslikke tõendeid ja otsest tagasisidet liidu kodanikelt, sealhulgas nende saadetud arvukaid kirju Euroopa Komisjonile.

- **Mõju hindamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Liikumisvabadus on Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 45 sätestatud põhiõigus. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt võib piiranguid seada üksnes juhul, kui need on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või kui on vaja kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi. Harta artikliga 21 on aluslepingute kohaldamisala piires keelatud piirangute seadmine kodakondsuse alusel.

Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/38/EÜ⁷ võib vaba liikumise õigust piirata, et kaitsta teatavaid avalikke huve, nimelt rahvatervist, avalikku korda ja avalikku julgeolekut. Selliseid piiranguid tuleb kohaldada kooskõlas ELi õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise ning põhiõiguste austamise põhimõttega. Meetmed peaksid põhinema rahvatervise kaalutlustel ega tohi seepärast minna kaugemale sellest, mis on rangelt vajalik nende vastuvõtmise aluseks olnud avaliku huvi kaitsmiseks.

Liidus avaliku korra, avaliku julgeoleku või rahvatervise huvides seatud vaba liikumise piirangud peavad olema proportsionaalsed ning põhinema objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel. Need peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks ega tohi minna kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks.

Käesolevat soovitus ei tuleks käsitada pandeemia ajal kehtestatud vaba liikumise piirangute vastuvõtmise hõlbustamise või soodustamisena. Pigem on selle eesmärk pakkuda kooskõlastatud lähenemisviisi juhuks, kui liikmesriik otsustab sellised piirangud kehtestada. Otsus selle kohta, kas kehtestada vaba liikumise piirangud, jääb liikmesriikide pädevusse, kes peavad tegutsema kooskõlas liidu õigusega. Samuti säilitavad liikmesriigid paindlikkuse mitte kehtestada piiranguid, isegi kui käesolevas soovitus esitatud kriteeriumid on täidetud ja künnised ületatud.

4. MÕJU EELARVELE

Puudub

---

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

5. MUU TEAVE

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Liikmesriikide koordineeritud lähenemisviisi kehtestamiseks tuleb teha ühiseid jõupingutusi neljas põhipunktis: ühtsete kriteeriumide ja künniste kohaldamine selle otsustamisel, kas kehtestada vaba liikumise piirangud, ühtsete kriteeriumide kaardistamine kokkulepitud värvikoodi abil, ühtse lähenemisviisi vastuvõtmine seoses meetmetega, mida kohaldatakse suurema riskiga piirkondadesse sisenevate ja sealt lahkuvate isikute suhtes, ning üldsusele selge, põhjaliku ja õigeaegse teabe andmine mis tahes piirangute ja kaasnevate nõuete kohta.

Selleks et tagada protsessi hallatavus ja läbipaistvus, keskendutakse ettepanekus kolmele kriteeriumile – 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv, positiivsete testimistulemuste määr ja testimise suhtarv. Neid kriteeriume tuleks kohaldada eri piirkondade kaupa, soovitatavalt liikmesriikide regioonide kaupa. Selleks et tagada piisavalt usaldusväärsed andmed, tuleks nende kriteeriumide alusel hinnata üksnes neid piirkondi, kus testimise suhtarv on üle 250 COVID-19 testi 100 000 elaniku kohta.

Nende kriteeriumide alusel võib piirangud kehtestada (kui seda on üldse vaja) piirkondade suhtes, kus 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 50 või üle selle ja positiivsete testimistulemuste määr on 3 % või üle selle. Piiranguid võib kohaldada piirkondade suhtes, kus 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on suurem kui 150 juhtumit 100 000 elaniku kohta, isegi kui positiivsete testimistulemuste määr on alla 3 %. Esitatud kriteeriumid ja künnised põhinevad liikmesriikidega peetud ulatuslikel aruteludel ja liikmesriikide esitatud andmetel.

Liikmesriikide esitatud andmeid kasutades koostab Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) piirkondade kaupa korrapäraselt ajakohastatavad kaardid, mis näitavad, kas eespool esitatud künnised on konkreetses piirkonnas ületatud.

Kui 14 päeva kumulatiivse teatatud COVID-19 juhtumite suhtarvu künnist ega ka positiivsete testimistulemuste määra künnist ei ole ületatud, tuleks piirkond märgistada rohelisena. Kui ainult üks künnis on ületatud, tuleks piirkond märgistada oranžina. Kui mõlemad künnised on ületatud, tuleks piirkond märgistada punasena. Kui ei ole piisavalt andmeid või kui testimise suhtarv ei ole saavutatud, tuleks piirkond märgistada hallina.

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse koostatud kaardid peaksid edendama liikmesriikide otsustusprotsessides koordineeritud lähenemisviisi ning tagama, et liikmesriikide otsused on järjepidevad ja hästi koordineeritud.

Näiteks võivad liikmesriigid neid kriteeriume ja künniseid kasutades kohaldada piiranguid sellistest piirkondadest saabuvate isikute suhtes, kus:

- (a) 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 70 ja positiivsete testimistulemuste määr on 5,5 % (nn punane piirkond) või
- (b) 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 175 juhtumit 100 000 elaniku kohta, sõltumata positiivsete testimistulemuste määrast (nn punane piirkond).

Seevastu ei tohiks liikmesriigid kohaldada liikumispiiranguid sellistest piirkondadest saabuvate isikute suhtes, kus:

- (c) 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 20 ja positiivsete testimistulemuste määr on 2,5 % (nn roheline piirkond);
- (d) 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 55 ja positiivsete testimistulemuste määr on 1,5 % (nn oranž piirkond, mille puhul võib kasutada reisija asukoha vorme või teha teste);
- (e) 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 20 ja positiivsete testimistulemuste määr on 4,5 % (nn oranž piirkond, mille puhul võib kasutada reisija asukoha vorme või teha teste).

See kaart peaks olema aluseks liikmesriikide otsustusprotsessidele, mis oleks võimalikult hästi koordineeritud vastavalt kokkulepitud ajakavale:

- (a) igal nädalal avaldab Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus värvikoodidega kaardi ajakohastatud versiooni;
- (b) neljapäeval teavitavad liikmesriigid, kes kavatsesid kohaldada punaseks või halliks liigitatud piirkonnast saabuvate isikute suhtes piiranguid, oma kavatsusest teisi liikmesriike ja komisjoni;
- (c) esmaspäeval peaksid liikmesriikide teatatud meetmed jõustuma, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

Kokkulepitud ajakava järgimine tagaks koordineerimise liikmesriikide vahel ning suurendaks prognoositavust, õiguskindlust ja nõuetele vastavust, mis tooks kasu kodanikele ja ettevõtjatele.

Ettepanek:

NÕUKOGU SOOVITUS,

mis käsitleb koordineeritud lähenemisviisi vaba liikumise piiramisele COVID-19 pandeemia reageerimisel

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 21 lõiget 2, artiklit 46, artikli 52 lõiget 2, artikli 168 lõiget 6 ning artikli 292 esimest ja teist lauset,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu kodakondsus annab igale liidu kodanikule vaba liikumise õiguse.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 21 lõike 1 kohaselt on igal liidu kodanikul õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti. Seda õigust on rakendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/38/EÜ⁸. Liikumis- ja elukohavabadus on ette nähtud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikliga 45.
- (3) ELi toimimise lepingu artikli 45 lõike 1 kohaselt tagatakse töötajate liikumisvabadus liidu piires. Selle eesmärgi saavutamiseks on liikmesriikide töötajatel õigus tasustatud töö tegemiseks liidu piires vabalt liikuda, arvestades piiranguid, mis on õigustatud avaliku korra, julgeoleku või rahvatervise seisukohalt.
- (4) ELi toimimise lepingu artikli 49 lõike 1 kohaselt on keelatud piirangud, mis kitsendavad liikmesriigi kodaniku asutamisevabadust teise liikmesriigi territooriumil.
- (5) ELi toimimise lepingu artikli 56 lõike 1 kohaselt on keelatud ka liidus teenuste osutamise vabaduse piirangud. See hõlmab teenuseosutajate õigust teenuste osutamiseks piiri ületada ja teenusesaajate õigust reisida teenuse saamiseks teenuseosutaja riiki. Nende eesmärkide saavutamine õigustab selliste meetmete

---

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

koordineerimist, mille võtmist mittekodanike suhtes liikmesriigid võivad rahvatervise huvides kaaluda.

- (6) ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 1 kohaselt tuleb kogu liidu poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.
- (7) 30. jaanuaril 2020 kuulutas Maaailma Terviseorganisatsiooni (WHO) peadirektor välja rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealase hädaolukorra seoses koroonaviirushaigust COVID-19 põhjustava uue koroonaviiruse ülemaailmse puhanguga. 11. märtsil 2020 andis WHO hinnangu, et COVID-19 võib käsitada pandeemiana.
- (8) Viiruse leviku piiramiseks on liikmesriigid võtnud mitmesuguseid meetmeid, millest mõned on mõjutanud liidu kodanike õigust liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada, nt sisenemispääsõud või nõuded, mille kohaselt peavad piiriülesed reisijad jääma teatavaks ajaks karantiini.
- (9) 13. veebruaril 2020 võttis nõukogu vastu järeldused COVID-19 kohta,⁹ milles kutsuti liikmesriike tegema komisjoniga proportsionaalselt ja asjakohaselt koostööd, et arendada liikmesriikide vahel välja tihe ja tõhus koordineerimine, et tagada kõikide meetmete, sealhulgas vajaduse korral reisimisega seotud meetmete tulemuslikkus, kaitstes samal ajal vaba liikumist liidus, et tagada rahvatervise optimaalne kaitse.
- (10) 10. märtsil 2020 rõhutasid Euroopa Liidu riigipead ja valitsusjuhid, et COVID-19 küsimuses on vaja Euroopa ühtset lähenemisviisi.
- (11) 16. märtsil 2020 võttis komisjon vastu suuniseid tervise kaitseks ning kaupade ja esmatähtsate teenuste kättesaadavuse tagamiseks ette nähtud piirihaldusmeetmete kohta¹⁰. 17. märtsil 2020 Euroopa Liidu riigipead ja valitsusjuhid kinnitasid need suunised.
- (12) 30. märtsil 2020 võttis komisjon vastu COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevad suunised,¹¹ tagamaks, et liikuvad töötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad, eelkõige pandeemia tõkestamise seisukohast elutähtsatel kutsealadel töötavad isikud, jõuavad oma töökohta.
- (13) 15. aprillil 2020 esitasid Euroopa Komisjoni president ja Euroopa Ülemkogu eesistuja ühtse Euroopa tegevuskava COVID-19 leviku tõkestamiseks võetud meetmete lõpetamise suunas,¹² mille kohaselt tuleks vaba liikumise piirangud kaotada kohe, kui epidemioloogiline olukord on piisavalt ühtlustunud ning suhtlemisdistantsi hoidmise eeskirju kohaldatakse laialdaselt ja vastutustundlikult.
- (14) 7. mail 2020 võttis komisjon vastu suunised tervishoiutöötajate vaba liikumise ja väljaõppe miinimumnõuete ühtlustamise kohta seoses COVID-19 pandeemia

⁹ ELT C 57, 20.2.2020, lk 4.

¹⁰ ELT C 86I, 16.3.2020, lk 1.

¹¹ ELT C 102I, 30.3.2020, lk 12.

¹² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

erakorraliste meetmetega – soovitusel direktiivi 2005/36/EÜ kohta,¹³ et aidata liikmesriikidel leevendada vahetut personalinappust.

- (15) 13. mail 2020 võttis komisjon suuniste ja soovitude paketi osana vastu teatise „Etapiviisiline ja kooskõlastatud tegevus liikumisvabaduse taastamiseks ja sisepiiridel tehtava kontrolli kaotamiseks“¹⁴. Teatise pakutakse välja etapiviisiline ja koordineeritud lähenemisviis, mis peaks algama piirangute kaotamisega piirkondade või liikmesriikide vahel, kus epidemioloogiline olukord on piisavalt sarnane. See lähenemisviis peaks olema paindlik, hõlmates võimalust teatavad meetmed uuesti kehtestada, kui epidemioloogiline olukord seda nõuab. Teatise kohaselt peaksid liikmesriigid lähtuma epidemioloogilistest kriteeriumidest, suutlikkusest kohaldada haiguse leviku tõkestamise meetmeid kogu reisi ajal ning majanduslikest ja sotsiaalsetest kaalutlustest.
- (16) 11. juunil 2020 võttis komisjon vastu teatise Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „Kolmas hinnang mittehädavajaliku ELi reisimise ajutise piirangu kohaldamisele“,¹⁵ milles kutsutakse liikmesriike tungivalt üles viima lõpule liidus vaba liikumise piirangute kaotamine.
- (17) 16. juulil 2020 võttis komisjon vastu suunised hooajatöötajate kohta ELis COVID-19 puhangu kontekstis,¹⁶ milles antakse liikmesriikide ametiasutustele, tööinspeksioonidele ja sotsiaalpartneritele suuniseid hooajatöötajate õiguste, tervise ja ohutuse tagamiseks ning selle tagamiseks, et hooajatöötajad oleksid oma õigustest teadlikud.
- (18) Et hõlbustada takistamatut kaubavoogu liidus, võttis komisjon vastu teatise „Rohelise transpordikoridori rakendamise kohta piirihaldusmeetmeid käsitlevate suuniste alusel, et kaitsta inimeste tervist ning tagada kaupade ja esmatahtsate teenuste kättesaadavus“,¹⁷ suuniseid lastilendude hõlbustamise kohta COVID-19 puhangu ajal¹⁸ ning suuniseid laevadel viibivate meremeeste, reisijate ja muude isikute tervise kaitse, repatrieerimise ja reisikorralduse kohta¹⁹.
- (19) Võtte arvesse COVID-19 juhtumite arvu vähenemist kogu liidus 2020. aasta juunis ja juulis, kaotasid paljud liikmesriigid esimese nakkuslaine ajal kehtestatud piirangud vabale liikumisele.
- (20) Kuna COVID-19 juhtumite arv hakkas suures osas liidus 2020. aasta augustis suurenema, asusid mõned liikmesriigid uuesti kehtestama vaba liikumise piiranguid.
- (21) COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud piirangud isikute vabale liikumisele liidus peaksid põhinema konkreetsetel ja piiratud avalikul huvil, nimelt rahvatervise kaitsele. Neid tuleks kohaldada kooskõlas ELi õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõttega. Käesoleva soovitude eesmärk on hõlbustada nende põhimõtete koordineeritud kohaldamist COVID-19

¹³ ELT C 156, 8.5.2020, lk 1.

¹⁴ ELT C 169, 15.5.2020, lk 30.

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52020DC0399>

¹⁶ ELT C 235I, 17.7.2020, lk 1.

¹⁷ ELT C 96I, 24.3.2020, lk 1.

¹⁸ ELT C 100I, 27.3.2020, lk 1.

¹⁹ ELT C 119, 14.4.2020, lk 1.

pandeemia põhjustatud erakorralise olukorra suhtes. Seepärast peaks käesoleva soovitusena kehtestatud mehhanismide ulatus ja kestus olema rangelt piiratud pandeemiale reageerimiseks kehtestatud piirangutega.

- (22) Ühepoolsed meetmed selles valdkonnas võivad kaasa tuua märkimisväärseid häireid, kuna ettevõtjad ja kodanikud seisavad silmitsi mitmesuguste lahknevate ja kiiresti muutuvate meetmetega. See on eriti kahjulik olukorras, kus viirus on Euroopa majandust juba märkimisväärselt mõjutanud.
- (23) Käesoleva soovitusena eesmärk on tagada parem koordineerimine liikmesriikide vahel, kes kaaluvad rahvatervise huvides vaba liikumist piiravate meetmete võtmist. Liikmesriikide koordineeritud lähenemisviis on vajalik selleks, et vähendada piirangute mõju liidu kodanikele ja majandusele, suurendades läbipaistvust ja prognoositavust ning tagades samal ajal inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse.
- (24) Liikmesriikide koordineeritud lähenemisviisi kehtestamiseks tuleb teha ühiseid jõupingutusi järgmistes põhipunktides: ühtsete kriteeriumide ja künniste kohaldamine otsuste tegemisel selle üle, kas kehtestada vaba liikumise piirangud, COVID-19 edasikandumise ohu kaardistamine kokkulepitud värvikoodi alusel ning koordineeritud lähenemisviis võimalikele meetmetele, mida võib asjakohaselt kohaldada ühest piirkonnast teise liikuvate isikute suhtes, sõltuvalt nakkuse edasikandumise ohu tasemest nendes piirkondades.
- (25) Tänu korrapärasele teabevahetusele liikmesriikide ja komisjoni vahel on kuus kuud pärast kriisi algust rohkem teavet selle kohta, millised meetmed annavad kõige paremaid tulemusi. Käesolevas soovitusena esitatud kriteeriumid ja künnised põhinevad liikmesriikide esitatud andmetel.
- (26) Võttes arvesse muutuvat epidemioloogilist olukorda, peaks komisjon Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse toel korrapäraselt hindama käesolevas soovitusena esitatud kriteeriume, andmevajadusi ja künniseid, sealhulgas seda, kas tuleks arvesse võtta muid kriteeriume, nagu haiglaravi määr või intensiivravi kasutamise määr.
- (27) Liikmesriigid peaksid piirkondade ja regioonide epidemioloogilisel liigitamisel kohaldama koordineeritud näitajate ja meetodika kogumit. Selleks et piirangud ei läheks kaugemale sellest, mis on rangelt vajalik, peaksid liikmesriigid nii palju kui võimalik püüdma kohaldada piiranguid mitte kogu liidu territooriumilt, vaid ainult konkreetsetest eriti mõjutatud piirkondadest või regioonidest saabuvate isikute suhtes, toimides seejuures mittediskrimineerivalt.
- (28) Käesolevat soovitusena ei tuleks käsitada pandeemiale reageerimiseks kehtestatud vaba liikumise piirangute vastuvõtmise hõlbustamise või soodustamisena, vaid selle eesmärk on näha ette koordineeritud lähenemisviis juhaks, kui liikmesriik otsustab sellised piirangud kehtestada. Otsus selle kohta, kas kehtestada vaba liikumise piirangud, jääb liikmesriikide pädevusse, kes peavad järgima liidu õiguse nõudeid. Samuti säilitavad liikmesriigid paindlikkuse mitte kehtestada piiranguid, isegi kui käesolevas soovitusena esitatud kriteeriumid on täidetud ja künnised ületatud.
- (29) Vaba liikumise piiranguid tuleks kaaluda üksnes juhul, kui liikmesriigil on piisavalt tõendeid selle kohta, et sellised piirangud on põhjendatud rahvatervise kaitse seisukohast, ning neil on põhjendatult alust arvata, et need piirangud on tulemuslikud.

- (30) Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus peaks igal nädalal avaldama kaardid, mis kirjeldavad ühtsete kriteeriumide alusel olukorda ELi piirkondades, ning ajakohastama neid kaarte igal nädalal, kasutades liikmesriikide esitatud andmeid.
- (31) Selleks et parandada koordineerimist liikmesriikide vahel ja suurendada prognoositavust üldsuse jaoks, peaksid liikmesriigid kasutama kokkulepitud ajakava, kui nad kaaluvad liikumisvabaduse piirangute kehtestamist COVID-19 puhangu tõttu.
- (32) Selleks et vähendada pandeemia ajal siseturu ja pereelu häirimist, tuleks ette näha, et karantiini ei pea jääma reisijad, kes täidavad olulist ülesannet või kelle reisimine on hädavajalik, nagu elutähtsatel kutsealadel töötavad isikud või füüsilisest isikust ettevõtjad, piirialatöötajad, transporditöötajad või transporditeenuse osutajad, meremehed ja isikud, kes reisivad tungivatel ärilistel või perekondlikel põhjustel, sealhulgas regulaarselt reisivad piiriüleste perekondade liikmed.
- (33) Üldsuse selge, õigeaegne ja põhjalik teavitamine on äärmiselt oluline, et vähendada vaba liikumise piirangute mõju, tagades prognoositavuse, õiguskindluse ja nõuete täitmise kodanike poolt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Üldpõhimõtted

1. COVID-19 leviku piiramiseks kehtestatud mis tahes piirangud isikute vabale liikumisele liidus peaksid põhinema konkreetsel ja piiratud avalikul huvil, nimelt rahvatervise kaitsele. Selliseid piiranguid tuleb kohaldada kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõttega. Seega ei tohiks võetavad meetmed minna kaugemale sellest, mis on rangelt vajalik rahvatervise kaitseks.
2. Kõik sellised piirangud tuleks tühistada kohe, kui epidemioloogiline olukord seda võimaldab.
3. Liikmesriikide vahel ei tohi olla diskrimineerimist, näiteks ei tohi kohaldada naaberliikmesriiki suunduvate ja sealt saabuvate reisijate suhtes leebemaid eeskirju kui samas epidemioloogilises olukorras olevatesse teistesse liikmesriikidesse suunduvate ja sealt saabuvate reisijate suhtes.
4. Piirangud ei saa põhineda asjaomase isiku kodakondsusel, vaid peaksid põhinema asukohal (asukohtadel), kus isik 14 päeva jooksul enne saabumist viibis.
5. Liikmesriigid peaksid alati võtma vastu oma kodanikke ning nende territooriumil elavaid liidu kodanikke ja nende pereliikmeid ning võimaldama kiiret transiiti läbi oma territooriumi.
6. Liikmesriigid peaksid pöörama erilist tähelepanu piiriüleste piirkondade eripäradele ning vajadusele teha koostööd kohalikul ja piirkondlikul tasandil.
7. Liikmesriigid peaksid korrapäraselt vahetama teavet kõigis käesoleva soovitusel kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes.

Ühtsed kriteeriumid

8. Kui liikmesriigid kaaluvad COVID-19 pandeemia tõttu vaba liikumise piiramist, peaksid nad arvesse võtma järgmisi kriteeriume:
  - (a) „14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv“, st viimase 14 päeva jooksul konkreetses piirkonnas teatatud uute COVID-19 juhtumite koguarv 100 000 elaniku kohta;
  - (b) „positiivsete testimistulemuste määr“, st positiivsete testide osakaal kõigist COVID-19 nakkuse testidest, mis on konkreetses piirkonnas viimasel nädalal tehtud;
  - (c) „testimise suhtarv“, st viimasel nädalal konkreetses piirkonnas tehtud COVID-19 nakkuse testide arv 100 000 elaniku kohta.

Andmed ühtsete kriteeriumide kohta

9. Täielike ja võrreldavate andmete kättesaadavuse tagamiseks peaksid liikmesriigid igal nädalal esitama Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusele andmed punktis 8 esitatud kriteeriumide kohta.

Liikmesriigid peaksid need andmed esitama ka piirkondlikul tasandil tagamaks, et meetmed on suunatud piirkondadele, kus need on rangelt vajalikud.

Ühtsed künnised vaba liikumise piirangute kaalumisel

10. Liikmesriigid ei tohiks piirata nende isikute vaba liikumist, kes suunduvad sellisesse teise liikmesriiki või saavad sellisest teisest liikmesriigist, kus
  - (a) 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on väiksem kui 50 uut COVID-19 juhtumit 100 000 elaniku kohta või
  - (b) COVID-19 nakkuse testide positiivsete testimistulemuste määr on alla 3 %, tingimusel et asjaomases liikmesriigis on nädalane testimise suhtarv üle 250 COVID-19 nakkuse testi 100 000 elaniku kohta.

Erandina ei tuleks alapunktis b esitatud kriteeriumi kohaldada liikmesriikides, kus 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on suurem kui 150 juhtumit 100 000 elaniku kohta.

11. Liikmesriigid peaksid võtma arvesse juhtumite piirkondlikku jaotust teistes liikmesriikides. Võimaluse korral tuleks vaba liikumise piiranguid piiritleda, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi mõjutatud piirkondade olukorda. Selleks tuleks punktis 10 esitatud künniseid kohaldada piirkondlikul tasandil, piiramata vaba liikumist asjaomase liikmesriigi teistesse piirkondadesse või piirkondadest, mille puhul künniseid ei ületata.

Riski piirkondade kaardistamine vaba liikumise piirangute kaalumisel

12. Liikmesriikide esitatud andmete põhjal peaks Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus avaldama ELi/EMP riikide²⁰ kaardi piirkondade kaupa, et aidata liikmesriike otsuste tegemisel. Sellel kaardil tuleks piirkonnad märgistada järgmiste värvidega:
- (a) roheline, kui 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on väiksem kui 25 ja COVID-19 nakkuse testide positiivsete testimistulemuste määr on alla 3 %;
  - (b) oranž, kui 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on väiksem kui 50, kuid COVID-19 nakkuse testide positiivsete testimistulemuste määr on 3 % või üle selle, või kui 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on vahemikus 25–150, kuid COVID-19 nakkuse testide positiivsete testimistulemuste määr on alla 3 %;
  - (c) punane, kui 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on 50 või suurem ja COVID-19 nakkuse testide positiivsete testimistulemuste määr on 3 % või üle selle või kui 14 päeva kumulatiivne teatatud COVID-19 juhtumite suhtarv on suurem kui 150 juhtumit 100 000 elaniku kohta;
  - (d) hall, kui punktis 10 esitatud kriteeriumide hindamiseks ei ole piisavalt teavet või kui testimise suhtarv on 250 või vähem COVID-19 nakkuse testi 100 000 elaniku kohta. Nende kahe juhtumi eristamiseks tuleks kasutada erinevat halli tooni.
13. Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus peaks igal nädalal avaldama kaardi ajakohastatud versiooni.

Koordineerimine liikmesriikide vahel ja ühtne ajakava

14. Liikmesriigid, kes kavatsevad oma otsustusprotsesside alusel kohaldada piiranguid isikute suhtes, kes suunduvad punkti 12 alapunktide c ja d kohaselt punaseks või halliks liigitatud piirkonda või saavad seal, peaksid oma kavatsusest teatama teistele liikmesriikidele ja komisjonile neljapäeval.

Selleks peaksid liikmesriigid kasutama kriisidele poliitilist reageerimist käsitleva ELi integreeritud korra (IPCR) võrgustikku. IPCR-i kontaktpunktid peaksid tagama, et teave edastatakse nende pädevatele asutustele viivitamata.

Välja arvatud erandlikel asjaoludel, peaksid liikmesriigi poolt käesoleva punkti kohaselt teatatud meetmed jõustuma järgmise nädala esmaspäeval.

15. Selle kaalumisel, kas piirangud kehtestada, peaksid liikmesriigid võtma arvesse ka epidemioloogilist olukorda oma territooriumil, sealhulgas testimispõhimõtteid, tehtud testide arvu, positiivsete testimistulemuste määra ja muid epidemioloogilisi näitajaid.

---

²⁰ Vastavalt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingule (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7; edaspidi „väljaastumisleping“) tähendab see väljaastumislepingu artikli 127 lõikes 1 osutatud üleminekuperioodi jooksul ka Ühendkuningriiki.

16. Liikmesriigid ei tohiks kehtestada piiranguid isikutele, kes reisivad punkti 12 alapunkti c kohaselt punaseks liigitatud piirkonda või piirkonnast, mis asub teises liikmesriigis, kui nad ei kehtesta samu piiranguid punkti 12 alapunkti c kohaselt punaseks liigitatud piirkonnale, mis asub nende oma territooriumil.

17. Liikmesriigid peaksid viivitamata teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni varem kehtestatud piiravate meetmete kaotamisest, mis peaks jõustuma võimalikult kiiresti.

Vaba liikumise piirangud tuleks kaotada, kui piirkond liigitatakse punkti 12 kohaselt taas oranžiks või roheliseks, tingimusel et nende piirangute kehtestamisest on möödunud vähemalt 14 päeva.

18. Hiljemalt 7 päeva pärast käesoleva soovitusel vastuvõtmist peaksid liikmesriigid kaotama järk-järgult piirangud, mida kohaldatakse piirkondade suhtes, mis ei ole enne käesoleva soovitusel vastuvõtmist punkti 12 kohaselt liigitatud punaseks või halliks.

Ühine raamistik seoses võimalike meetmetega suurema riskiga piirkondadest saabuvate reisijate puhul

19. Liikmesriigid ei tohiks keelata teisest liikmesriigist reisivate isikute sisenemist riiki.

Liikmesriigid, kes kehtestavad oma otsustusprotsessidel põhinevad vaba liikumise piirangud, võivad nõuda, et punkti 12 alapunktide c ja d kohaselt punaseks või halliks liigitatud piirkonnast saabuvad isikud:

(a) jäävad teatavaks ajaks karantiini või

(b) teevad pärast saabumist COVID-19 nakkuse testi.

Võimaluse korral tuleks eelistada karantiini asemel võimalust teha COVID-19 nakkuse test.

Reisijatele tuleks anda võimalus asendada alapunktis b nimetatud test COVID-19 nakkuse testiga, mis tehakse enne reisi algust.

20. Liikmesriigid peaksid vastastikku tunnustama sertifitseeritud tervishoiuasutuste poolt teistes liikmesriikides tehtud COVID-19 nakkuse testide tulemusi.

21. Tuleks ette näha, et karantiini ei pea jääma reisijad, kes täidavad olulist ülesannet või kelle reisimine on hädavajalik, eelkõige:

(a) elutähtsatel kutsealadel töötavad isikud või füüsilisest isikust ettevõtjad, piirialatöötajad ja lähetatud töötajad, samuti hooajatöötajad, nagu on osutatud COVID-19 puhangu ajal töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist käsitlevates suunistes²¹;

(b) transporditöötajad või transporditeenuse osutajad, sealhulgas selliste kaubaveokite juhid, millega veatakse kaupu territooriumil kasutamiseks või millega tehakse üksnes transiitvedusid;

²¹ ELT C 102I, 30.3.2020, lk 12.

- (c) õpilased, üliõpilased ja praktikandid, kes reisivad iga päev välismaale;
  - (d) isikud, kes reisivad tungivatel perekondlikel või ärilistel põhjustel;
  - (e) diplomaadid, rahvusvaheliste organisatsioonide töötajad ja rahvusvaheliste organisatsioonide kutsutud töötajad, kelle füüsiline kohalolu on nende organisatsioonide hea toimimise jaoks vajalik, sõjaväelased ning humanitaarabi- ja elanikkonnakaitse töötajad oma tööülesannete täitmisel;
  - (f) transiitreisijad;
  - (g) meremehed;
  - (h) ajakirjanikud, kui nad täidavad oma ülesandeid.
22. Liikmesriigid võivad kooskõlas andmekaitseõuetega ette näha, et punkti 12 alapunktide c, b ja d kohaselt punaseks, oranžiks või halliks liigitatud piirkonnast saabuvad isikud, eelkõige lennukiga saabuvad isikud, peavad esitama reisija asukoha vormi. Võimaluse korral tuleks andmete töötlemise lihtsustamiseks kasutada reisijate asukoha andmete digitaalset varianti, tagades samal ajal kõigile kodanikele võrdse juurdepääsu.
23. Kui see on põhjendatud, võivad liikmesriigid kaaluda soovituselise andmist selle kohta, et isikud, kes saabuvad punkti 12 alapunkti b kohaselt oranžiks liigitatud piirkonnast, teeksid enne reisi algust või reisilt saabudes vähemalt COVID-19 nakkuse testi.
24. Punkti 12 alapunktide c, b ja d kohaselt punaseks, oranžiks või halliks liigitatud piirkonnast saabuvate isikute suhtes kohaldatavad meetmed ei tohi olla diskrimineerivad, st neid tuleks samamoodi kohaldada ka asjaomase liikmesriigi enda tagasipöörduvate kodanike suhtes.
25. Liikmesriigid peaksid tagama, et kodanikele ja ettevõtjatele kehtestatud ametlikud nõuded toovad konkreetset kasu rahvatervisealastele jõupingutustele pandeemia tõkestamisel ning ei tekita põhjendamatut ja tarbetut halduskoormust.
26. Kui isikul ilmnevad sihtkohta saabumisel sümptomid, tuleks läbi viia testimine, diagnoosimine, isoleerimine ja kontaktide jälgimine vastavalt kohalikule tavale ning riiki sisenemist ei tohiks keelata. Teavet saabumisel avastatud juhtumite kohta tuleks kontaktide jälgimise eesmärgil viivitamata jagada nende riikide tervishoiuasutustega, kus asjaomane isik on viimase 14 päeva jooksul viibinud, kasutades varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemi.
27. Piirangud ei tohiks seisneda teatavate transporditeenuste osutamise keelamises.

Üldsuse teavitamine

28. Liikmesriigid peaksid andma asjaomastele sidusrühmadele ja üldsusele selget, põhjalikku ja õigeaegset teavet vaba liikumise piirangute, kaasnevate nõuete (näiteks COVID-19 nakkuse negatiivsed testimistulemused või reisija asukoha vormid) ning suurema riskiga piirkondadest saabuvate reisijate suhtes kohaldatavate meetmete kohta.

Eelkõige peaksid liikmesriigid teavitama üldsust võimalikult kiiresti kõigist uutest või kaotatud piirangutest, millest on teistele liikmesriikidele ja komisjonile punktide 14 ja 17 kohaselt teatatud.

See teave tuleks teha kättesaadavaks ka veebiplatvormil „Re-open EU“, mis peaks sisaldama ristviidet kaardile, mida korrapäraselt avaldab Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus vastavalt punktidele 12 ja 13.

Selgelt tuleks kirjeldada meetmete sisu, geograafilist ulatust ja selliste isikute kategooriaid, kelle suhtes neid meetmeid kohaldatakse.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*